

A aukera

Baimena duzu hiztegia erabiltzeko, baita gramatikako eranskina ere.

- 1. eta 2. galderak: aukera bereko biak egin behar dituzu. A aukerakoak edo B aukerakoak egin.
- 3. galdera: A aukerakoa edo B aukerakoa egin.
- 4. galdera: nahi dituzun bi gaiak garatu, A aukerakoak edo B aukerakoak. Aukera berekoak izan daitezke biak, edo gai bat A aukerakoa eta bestea B aukerakoa.

Zepion eta Bleso kontsulek hiri batzuk konkistatu dituzte, eta, zenbait ezbehar izan ondoren, senatuak esku hartu du.

Cn Servilius Caepio¹ et C Sempronius Blaesus² consules cum ducentis sexaginta navibus ad Africam profecti sunt³. Aliquot⁴ civitates ceperunt. Praedam⁵ ingentem reducentes⁶ naufragium passi sunt⁷. Itaque cum continuae calamitates Romanis displicerent⁸, decrevit⁹ senatus, ut a maritimis proeliis recederentur¹⁰ et tantum¹¹ sexaginta naves ad praesidium¹² Italiae salvae essent. Eutropio - *Breviarium*, II,23

¹ Cn Servilius Caepio, Cn Servilii Caepionis = Cn Servilius Zepion kontsula

² C Sempronius Blaesus, C Sempronii Blaesi = C Sempronius Bleso kontsula

³ Proficiscor 3, profectus sum (dep.) = abiatu, joan

⁴ Aliquot = asko. Analizatu *civitates* hitzarekin batera.

⁵ Praeda,-ae = gerrako harrapakina

⁶ Reducentes - reduco 3 aditzaren orainaldiko partizipioa = eraman

⁷ Patior 3, passus sum = jasan, pairatu (dep.)

⁸ Displiceo,-es,-ere, displicui, displicitum = atsekabetu, ez gustatu

⁹ Decerno,-is,-ere, decrevi, decretum = erabaki

¹⁰ Recedo,-is,-ere, recessi, recessum = erretiratu

¹¹ Tantum (adberbioa da) = bakarrik, soilik

¹² Praesidium,-i = defentsa

1- Itzul ezazu latinezko testua. (5 puntu).

2- Egin analisi morfologikoa eta sintaktikoa **ITAQUE** hitzetik hasi eta testua **BUKATU ARTE**. (2 puntu).

3- Esan zer bilakaera izan duten latinezko hitz hauek gaztelaniaren hitz bihurtu arte, eta esan zein den bakoitzari dagokion erregela fonetikoa: (1 puntu)

LATINA	GAZTELANIA	BILAKATZE ERREGELA
1- ANSAM >	a-	A- Bokalen arteko herskari ahostuna desagertzen da.
2- RIVUM >	b-	B- Monoptongazioa dago.
3- NATATOREM >	c-	C- Kontsonante taldea sinplifikatzen da.
4- PRAEDICATOREM >	d-	D- Herskari ahoskabea ahostuntzen da.

4- Literatura. Garatu bi gai hauek: (2 puntu, puntu bat gai bakoitzeko)

4-1- Komedia. Ezaugarriak.

4-2- Plauto.

B aukera

Zesarri eta bere soldaduei eraso egin diete ustekabea eta kanpamendua altxatzeko denborarik eman gabe, eta basora erretiratu dira.

Cum Caesar¹ ad earum silvarum initium pervenisset et castra munire instituisset², subito³ ex omnibus partibus silvae hostes evolaverunt et impetum⁴ in nostros⁵ fecerunt. Nostri celeriter arma ceperunt eosque in silvas reppulerunt⁶. Compluribus⁷ interfectis⁸, impeditioribus⁹ locis reliquos¹⁰ agitaverunt et paucos ex suis¹¹ deperdiderunt. Julio Zesar, *BG V. 38*

¹ Caesar, Caesaris = Zesar

² instituo, -is, -ere, institui, institutum = erabaki

³ Subito (adberbioa da) = bat-batean

⁴ impetus, -us = eraso

⁵ Nostri, nostrorum = gure gizonak

⁶ Repello, -is, -ere, reppuli, repulsum = atzera bota

⁷ Complures, -ium = asko

⁸ interfectis - interficio aditzaren partizipio burutua da = hil, erail

⁹ Impeditus, -a, -um = iritsezin

¹⁰ Reliquus, -a, -um = gainerako

¹¹ Sui, suorum = beren aldekoak

1- Itzul ezazu latinezko testua. (5 puntu).

2- Egin analisi morfologikoa eta sintaktikoa **CUM CAESAR** dioen tokitik hasi eta **FECERUNT** dioeneraino. (2 puntu).

3- Txertatu esaldi bakoitzean behar den latinismoa: (1 puntu)

- **SENIOR - TABULA RASA - SI VIS PACEM PARA BELLUM - SINE DIE - PANEM ET CIRCENSES**

a- Juvenal poetak ____ esan zuen, hau da, herriari zerbait eman behar zaiola trankil egoteko eta eztabaida sortzen duten gertakariak alde batera uzteko.

b- Astelehenean Bartzelonako Unibertsitate Autonomoari egin zioten zibererasoak ____ utzi ditu zintzilik bere zerbitzu informatikoak.

c- Gaztea bada ere, Celestinok ez du iragana ahaztu behar izan. Ez da ibili ____ egiten bere burua bereizteko. Aitzitik, iraganera jo du bere zimenduak jartzeko.

d- Zure ____ txakurraren bizitza hobetuko duten hamar jostailu: animaliek bizitza aktiboa eta orekatua eduki behar dute, zahartzaroan batez ere.

4- Literatura. Garatu bi gai hauek: (2 puntu, puntu bat gai bakoitzeko)

4-1- Virgilio. *Eneida*.

4-2- Ovidio. *Metamorfosiak*.